



Функції та способи здійснення політичної влади

Підготував студент НАУ ІАН
групи РС 306
Шум Михайло Олександрович



Влада є однією з фундаментальних засад політичного розвитку суспільства. Вона має правовий, економічний, духовно-ідеологічний характер, існує скрізь, де наявні будь-які стійкі об'єднання людей, тісно пов'язана з політичною сферою, є засобом здійснення і способом утвердження певної політики.



Політична влада — здатність і можливість здійснювати визначальний вплив на діяльність, поведінку людей та їх об'єднань за допомогою волі, авторитету, права, насильства; організаційно-управлінський та регулятивно-контрольний механізм здійснення політики.

Такий механізм владних відносин, чітко працюючи, забезпечує оперативність і дієвість взаємозв'язку суб'єкта і об'єкта, реалізацію функцій.

Функції

1. Інтегративна (полягає в об'єднанні соціально-політичних сил суспільства);
2. Регулятивна (спрямовує політичну волю мас на регулювання життєдіяльності суспільства, правотворчість);
3. Мотиваційна (формування мотивів політичної діяльності, передусім загальнозначущих);
4. Стабілізуюча (націленість на стійкий розвиток політичної системи, громадянського суспільства).

З метою вдосконалення і демократизації політичного управління російський політичний мислитель Іван Ільїн (1882—1954) сформулював шість аксіом державної влади

1. Державна влада не може належати нікому, крім тих, хто має правове повноваження. Правосвідомість вимагає, щоб влада сприймалась не як сила, яка породжує право, а як правочинне повноваження. Право народжується не від сили, а тільки від права і завжди від природного права. Влада, яка не має правової санкції, не має й правового виміру.



2. Державна влада в межах кожного політичного союзу повинна бути одна. Вона — єдине організоване воле виявлення, яке впливає з єдності права. В кожному політичному союзі державна влада, незважаючи на принцип її поділу, за своєю суттю і метою єдина. Наявність двох державних влад свідчить про існування двох політичних союзів.


3. Влада має здійснюватися людьми, які відповідають високому етичному й політичному цензу. Влада без авторитету гірша, ніж явне безвладдя. Народ, який принципово заперечує правління кращих, є ганебним на товпом, а демагоги — його провідниками.

4. Політична програма пануючих може передбачати лише заходи, які мають загальний інтерес. Адже державна влада покликана утверджувати природне право, а воно збігається із загальними інтересами народу і кожного громадянина.

5. Політична програма влади має охоплювати заходи і реформи, які реально можна втілити в життя. Не припустимо вдаватися до утопічних, нездійснених програмних накреслень.

6. Державна влада принципово пов'язана розподільчою справедливістю. Однак влада має право і зобов'язана відступати від неї тоді, коли цього вимагає національно-духовне буття народу.

Практика політичного життя засвідчує, що ігнорування цих аксіом призводить до кризи державної влади, дестабілізації суспільства, конфліктних ситуацій, які можуть переростати навіть у громадянську війну.




Методи здійснення функцій державної влади - це засоби і способи, за допомогою яких здійснюються спеціальні види діяльності держави з реалізації її функцій.

Польський політолог Єжи Вятр запропонував структуру механізму реалізації політичної влади, що передбачає наступні чинники:

- наявність у владних відносинах не менше двох партнерів;
- волевиявлення володаря здійснюється у вигляді певного акту, який передбачає санкції за непідкорення його волі;
- обов'язкове підкорення тому, хто здійснює владу;
- соціальні норми, що закріплюють право одних видавати акти, інших — їм підкорятися (правове забезпечення).





Реалізація державної влади відбувається завдяки виконанню державою певних функцій, суть яких полягає у здійсненні правотворчої, управлінської, виконавчо-розпорядчої, правоохоронної та організаційної діяльності.

1. Методами правотворчої діяльності держави є засоби і способи підготовки, прийняття і оприлюднення законів та інших нормативно-правових актів, що забезпечують здійснення державних функцій.

2.Управлінськими методами є засоби і способи здійснення виконавчо-розпорядчої діяльності у сфері реалізації функцій держави.

3.Правоохоронними методами є засоби і способи правоохоронної діяльності відповідних державних органів.

4.Організаційними методами є засоби і способи здійснення організаційного виду діяльності із забезпечення реалізації державних функцій.

До них відносять: програмування, прогнозування, дослідження, здійснення оперативного аналізу тощо.

Отже, функції держави та методи їх здійснення характеризують сутність, соціальне призначення і роль держави в суспільстві. У соціальних демократичних і правових державах вони уособлюють загальнолюдські та гуманістичні форми.